

ΑΝΑΜΕΣΑ σὲ κάτι ἐπίκαιρους χαρακτηρισμοὺς γιὰ τὸ Βενιζέλο, ποὺ μπήκανε στὸ «Χρόνο» τῆς 6 τοῦ μηνός, διαβάσαμε καὶ τὰ λόγια τοῦτα :

«Διὰ τὸν «Νουμᾶν» :

Ἡ δημοτικὴ γλῶσσα τοῦ Βενιζέλου εἶνε δόξα τῆς κρητικῆς δημοτικῆς. Δὲν λείπει οὔτε τὸ «γιὰ» ἀντὶ τοῦ «ἦ». «Γιὰ τοῦτο θὰ γείνη γιὰ ἐκεῖνο». Κάποτε ἐνθυμεῖται τὸ «ἔντα» καὶ συχνὰ τὸ «ψώμματα» (φέμματα).»

Καὶ τοῦτα μαζί, ἂν καὶ αὐτὰ δὲν εἶναι γραμμέ- να ἀποκλειστικῶς . . . «διὰ τὸν Νουμᾶν» :

«Ὅταν ἡ Εὐρώπη ἐσυνθηκολόγησε μὲ τὸ Θέρι- σον, ἀπέναντι ἑλῶν τῶν παραχωρήσεών της ἐζήτη- σε τὴν παράδοσιν τῶν ἔπλων τῶν ἐπαναστατῶν. Ὁ- πλάρχῃ καὶ ἑκαδοὶ ἠπείλουν καθ' ἑαυτοὺς νὰ τὸν καύσουν, ἂν τολμήσῃ νὰ τοὺς προτείνῃ τὸν θ- ρον αὐτῶν τῶν Δυνάμεων. Ὅταν συνεκεντρώθησαν ἔλοι εἰς τὸ Θέρισον, παρήγγειλεν ἀπὸ τὸ κρεβάτι του—ἦτο ἄρρωστος—νὰ συναχθοῦν ἔλοι ἐμπρὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐδάδιεν ἐκεῖ στηριζόμενος ἐπὶ μιᾷ ράβδῳ ἀπὸ ἀγριελιᾶν καὶ τοὺς ὠμίλησεν εἰς τὴν δημοτικὴν ἐπὶ εἰκοσι λεπτὰ τῆς ὥρας. Πέντε λεπτὰ ἀφοῦ ἔφυγεν εἶχαν ἀφεθῆ εἰς τὴν Ἐκκλη- σίαν 803 ἔπλα. Αἱ Δυνάμεις τὰ προὔπελόγησαν εἰς 800.»

ΣΤΟ ΒΟΛΟ.—Δὲν ἔχουμε τόπο νὰ τυπώσουμε ἐδῶ ἀλάκωρο τὸ νόστιμο χρονογράφημα τοῦ Ἄλδε- βερᾶν ποὺ διαβάσαμε στὴ «Θεσσαλία» (2 τοῦ Ὀ- χτιῶβρη), ὅπου δηγιέται πῶς μιὰ παρέα ἀπὸ χωρι- κοὺς, μ' ἐπικεφαλῆς τὸ γραμματοδιδάσκαλο τοῦ χω- ριοῦ τους, δειπνήσε σ' ἓνα ξενοδοχεῖο τοῦ Βόλου. Εἶ- δανε τὰ μπουκάλια τῆς μπίρας ἀπάνω στὸ τραπέζι μὲ τὴν ἐτικέττα : «Πληρωθεῖς ἐν τῇ ἐργασίᾳ». Δὲν τὸ καταλαβαίνανε, κι ὁ δάσκαλος τοὺς τὸ ἐξη- γήσε : «Πληρώθηκε ἡ μπίρα στὸ ἐργαστάσιον»—δη- λαδῆ πῶς, μιὰ κ' εἶναι πληρωμένη, θέλει φαίνεται ὁ μπιρακιέρης νὰ κάμῃ ρελλάμα καὶ δίνει χάρισμα τῇ μπίρα του.

— Ἄμ' τότε, ἀφοῦ εἶναι τζάμπα, νὰ τὴν πιοῦμε! Ἄνοιξαν τὰ μπουκάλια, καὶ στὸ τέλος ἦρθε ὁ ξενοδόχος μὲ τὸ λογαριασμὸ.

— Τί ἔκανε, λέει; Μὰ οἱ μπίρες εἶναι πλερω- μένες στὸ ἐργαστάσιον, δὲ βλέπεις τί λέει ἡ καρδέλλα; Ὁ ξενοδόχος ποὺ δὲν ἐνοιώθη παραπάνω ἀπὸ τὸ δάσκαλο τί ἐννοοῦσε τὸ «ξυθὸς πληρωθεῖς», ἔ- μαινε κόκκαλο :

— Μὰ . . . ἐγὼ τίς πλέρωσα.

— Μὰ τότε σὲ γελάσανε καὶ νὰ τοὺς κάνῃς ἀ- γωγῆ, —λέει ὁ γραμματοδιδάσκαλος.

— Ἀγωγῆ, τρέχα γύρευε. Τίς πλέρωσα καὶ θὰ μοῦ τίς πλερώσετε.

— Ἐμεῖς; ποτέ.

«Ἡ φιλονεικία — ἐξακολουθεῖ τὸ χρονογράφη- μα—παρ' ὀλίγον νὰ λάβῃ διαστάσεις, ἔχι πολὺ εὐ- χαρίστους διὰ τοὺς παρακειμένους, καὶ δι' αὐτὸ ἐ- τράπην εἰς φυγὴν μακαρίζων τὸν Μιστριώτην καὶ τὸν Κλέωνα Ραγκαθῆν, ὅστις σὲ κάποιον κεραυνοβό- λημά του κατὰ τῶν δημοτικιστῶν ἔλεγεν ὅτι ὁ ἀ- πόφοιτος τῶν γραμματοδιδασκαλείων τῆς Ἑλλάδος ἐννοεῖ ἔχι μόνον τὴν καθαρεύουσαν ἀλλὰ καὶ τὸν Ὅμηρον ἀκόμη.»

ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(Σ' ἓνα φίλο, στὰ ξένα)

Ἀθήνα, 7 τοῦ Ὀχτιῶβρη.

Νά, μὲ λίγα λόγια πῶς τέλειωσα, χτὲς ἐπὶ τέ- λους, ἡ κυβερνητικὴ κρίση : Ἀφοῦ ἀνεδοκατέδραμε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐθνοσυνέλευσης στὸ Παλάτι γιὰ νὰ δώσῃ στὸ Στέμμα κάθε χρειάζουμένη πληροφορία, ἀφοῦ καλεσμένοι πήγανε νὰ ποῦνε τὴ γνώμη τους : ὁ Θεοτόκης, πῶς πρέπει ὁ Βενιζέλος νὰ κάνῃ ὑ- πουργεῖο, γιατί αὐτόνε θέλει καὶ ἡ κοινὴ γνώμη· ὁ Ράλλης πῶς δὲν πρέπει ὁ Βενιζέλος, γιατί ἔχει δε- σμοὺς μὲ τὴν Ἐπανάσταση, παρὰ ὁ Ἐσλιν· ὁ Μαυ- ρομιχάλης, σύμφωνος μὲ τὸ συμπέθερο, — κάλεσε τέ- λος ὁ Βασιλεὺς τὸ Βενιζέλο, καὶ εἶδε κι ἀπὸ κοντὰ μὲ τί εἶδους πολιτικὸ εἶχε νὰ κάμῃ. Λόγια καθαρὰ καὶ ξάστερα μεταξὺ τους, «ἀνακωνιωθέντα» φωτεινὰ κατόπι ἀπὸ μέρος τοῦ Βενιζέλου στὸν τύπο. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔμως πήγε νὰ σκαλώσῃ ὁ διορισμὸς τοῦ νέου ὑπουργείου, μὲ τὰ κομματικὰ τερτίπια ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος καὶ μὲ τίς ἀπαίτησες κάποιων ὑπουργοῦ- μων ἀπὸ τὸ ἄλλο· καὶ σύνωρα κυκλοφορήσανε οἱ ἀπαραίτητες φήμες πῶς θὰ γίνῃ προνομιστικὸ στὴ Λάρισα, ἂν τυχὸν πάρῃ ὁ Βενιζέλος τὴν ἀρ- χή, κ' ἔγραφε πῶρ καὶ μανία ἡ «Τανὶν» πῶς (θὰ μᾶς κηρύξῃ τὸν πόλεμο ἡ Τουρκία σὰν κοτήσουμε καὶ κάνουμε πρωθυπουργὸ μας ἓναν προδότη ὑπήκοός της ! Καὶ μιὰ παρουσίαση τοῦ Ἀγγλοῦ πρέσβη στὸ Βασιλεῖο, ἔδωκε ἀφορμὴ κι αὐτὴ νὰ δοῦμε πάλι δά- χτυλα διπλωματικά.

Τέλος πάντων τὸ Σάββατο, 2 τοῦ μηνός, πήρε ἔριστικὰ ὁ Βενιζέλος τὴν ἐντολὴ νὰ κάμῃ κυβέρ- νηση, τὴν Τρίτη, ἀφοῦ ἐξασφάλισε τὴν ὑποστήριξη τῆς Βουλῆς, ὑπέβαλε τὸν κατάλογο τῶν συνυπουρ- γῶν του, καὶ τὴν Τετάρτη (6 τοῦ μηνός) ἐρκίστη- κε τὸ νέο ὑπουργεῖο : Βενιζέλος πρόεδρος καὶ ὑ- πουργὸς Στρατιωτικῶν καὶ προσωρινὰ τῶν Ναυτι- κῶν, Ε. Ρέπουλης τῶν Ἐσωτερικῶν, Λάμπρος Κο- ρομηλάς τῶν Οἰκονομικῶν, Ἀπ. Ἀλεξαντρίδης γιὰ τὴν Παιδεία, καὶ Ν. Δημητρακόπουλος γιὰ τὴ Δι- καισύνη καὶ προσωρινὰ τῶν Ἐξωτερικῶν, ὡς ποὺ νᾶρθῃ ἀπὸ τὴν Πόλιν ὁ Γρυπάρης καὶ ἀναλάβῃ τὸ ὑπουργεῖο τοῦτο. Στὸ νεοσύστατο ὑπουργεῖο Ἐμπο- ρίου καὶ Γεωργίας, ποὺ θάρχησῃ νὰ ἐργάζεται ἀπὸ τὸ Γεννάριον, διορίζεται ὁ κ. Ε. Μπενάκης, ποὺ δῆ- λωσε κι ἔλα πῶς θὰγοράσῃ νὰ χαρίσῃ στὸ ἔθνος καὶ τὸ χτίριο τοῦ ὑπουργείου του.

Σ' ἔλο τὸν κόσμον, δικό μας καὶ ξένο, ἡ ἐντύ- πωση εἶτανε τόσο καλὴ, ποὺ καὶ τὰ χρεώγραφα μας πήρανε τὸν ἀνήφορο στὰ διάφορα χρηματιστήρια.

Αύριο ξαναρχίζει δουλειά η Βουλή, και λένε πως θα διοριστή επιτροπή από 30 για να κάνει το πρώτο σκέδιο των άρθρων που θαλλαχτούνε στο Σύνταγμα.

Στό άναμεταξύ βγήκε ένα Διάταγμα για σχολείο λοχαγών. Οι φοιτητές, συζητώντας μπρός στο Πανεπιστήμιο για την κατάστασή του, λίγο έλειψε να πιαστούνε μεταξύ τους. Ένα κεφάλι έσπασε, και τὰ μαθήματα σταματήσανε για μιὰ βδομάδα.

Στήν Πόλη, παρά λίγο αλλαγή ύπουργείου κ' έκαί. Βριστήκανε ο Σερασκέρης Σεφκέτ με τον ύπουργό των Οικονομικών, τον Τζαβίτ. Το δάνειο τώρα πάλε θα γίνει στο Παρίσι. Στήν Άδριανούπολη ο στρατός μουρμουρίζει γιατί λιγοστέψανε το ταίφι του. Στή Μακεδονία τὰ όργια του άσφπλισμού τραβούνε σε μάκρος, μα και συμπλοκές με κομιτατζήδες άκουστήκανε, και ο δυναμίτης δούλεψε για να τινάξει στον άέρα ένα έμπορικό τραίνο φορτωμένο σάβρια για τον τούρκικο στρατό.

Είχαμε και δήλωση του Αίρενταλ για το Κρητικό: η Αυστρία πολιτεύεται με την ίδια επιφύλαξη από τα 98, θα δεχτή όμως την όριστική λύση που θα συμφωνήσουνε οι Προστάτιδες, αν έχει βάση της να μην πειραχτούνε τὰ δικαιώματα της Τουρκίας. Και άλλη του δήλωση πως σύστησε στους Τούρκους να δεχτούνε την ένωση του σιδηρόδρομου στα σύνορα.

Άπο τον άλλο κόσμο τὰ σπουδαιότερα είναι: άπεργίες σιδηροδρομικές στη Γαλλία, ο Διάδοχος της Σερβίας άρρωστος βαριά, και μιὰ δοκιμή άποτυχημένη του άεροναύτη Οδέλμαν να περάσει τον Άτλαντικό με άερόστατο.

ΑΘΗΝΙΩΤΗΣ

Ο,ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Ο γνωστός λόγιος και γεωπόνος κ. Κ. Παπατέμπος δημοσιεύει στο τελευταίο φύλλάδιο του Ζακυνθιανού περιοδικού «Αί Μούσαι» μιὰ μελέτη του για τον μπαρπακόσπορο. Τη συσταίνουμε στον κ. Υπουργό της Γεωργίας.

— Άδικα παραπονιέται ο κ. Φιλάρτος πως τον «έξέλαβε» τάχα για πρόβατο ο κ. Βενιζέλος.

— Άφού είναι κηρυγμένος χορτοπάγος ο κ. Φιλάρτος, τί διάβολο, είχε την άπαίτηση να τον «εκλάβουν» για λόκο;

— Να σταματήσουνε, για τζονμα του Θεού, τὰ «Δημητρακοπούλεια» που άρχινήσανε στις ξεφμερίδες. Δηλ. πως, τότε και πόσο διαβάσει ο άνθρωπος, τί καλαμπούρια λέει, τί χωρατάδες, τί εξυπνάδες.

— Κείνος που τὰ γράφει πρέπει να συλλογιστεί πως οι Ρωμιοί, και δη οι Άθηναίοι, έχουνε ντελικάτο στομάχι και δέν τὰ σηκώνουν τὰ τέτια. Και το κάτω κάτω, ο νέος Υπουργός είναι άρκετά σοβαρός άνθρωπος και δέν του αξίζει τέτιος πτωχοπροδρομισμός.

— Έξυπνο, χαριτωμένο, σκερτόζικο, κι ό,τι άλλο θέλετε το «Καρνέ μας» της Ρεπόρτερ στη «Άκρόπολη». Μα το παρακάνει συχνά ή βλογημένη με κάτι τάχα έκκεντρικές κ' έξωφρενικές λεξιβασίες της, - για νακολουθήσουμε το σύστημά της χαρακτηρίζοντας τις γλωσσικές υπερβα-

σίες της. Άς άφίσει να κουρεύονται τις «Άτυδικές γνωστότητες» και τάλλα τέτια, και άν τὸ δει και ή ίδια πόσο πιό νόστιμο θα γίνει το καρνεδάκι της.

— Και μιὰ ειδηση από το «Χρόνο» που έκαμε τὰ χρεώγραφα να νερόννε παραπάνου:

— «Πληροφοροῦμεν τους άναγνώστας μας ότι ο γράφων υπό τὰ άρχικά Γ. Β. είναι ο άλλος ή υπό το ψευδώνυμον Δείνα χρονογράφος του «Χρόνου».

— Μα ποιός νάναι;

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. Στ. Πύρ. στην Άλεξάντρια. Αάβαμε τη συντροφική κ' εύχαριστούμε.—κ. Η. Ν. Άπ. στην Πόλη. Τίς αίτίες για το θεατρικό κατακλίσιμα, καθώς και τη δική μας γνώμη, άν τάρρις έλα στα άρθρα του «Κριτικού του Νουμά». Τί περισσότερο μπορούμε να σοῦ ποῦμε; — κ. Φ. Πολ. στο Μόναχο. Αάβαμε τη συντροφική κ' εύχαριστούμε.—κ. Αλ. Ντ. στη Σάμο. Αάβαμε 10 φρ. κ' εύχαριστούμε. Η συντροφική για το Έξωτερικό είναι φρ. 12.50 τη χρονιά.—κ. Κ. Παρ. Αάβαμε το άρθρο, καθώς και το ριβλίο, κ' εύχαριστούμε. — κ. Βουν. έδω. Άρκετά καλά και θα δημοσιευτούνε. Έμωσ πρέπει να μάθουμε πρώτα ποιός μας τὰ στέλνει.—κ. Ρ. Δ. στη Σμόρνι. Οι «Άλυσίδες» ζητηθήκανε από το θίασο του κ. Οικονόμου, μοιραστήκανε μάλιστα και τὰ μέρη, όρίστηκε και ή μέρα της παράστασης, μα από άναβολή σε άναβολή μείνανε ός την ώρα «έν ερεδρεία». Το «Μαύρο χέρι» ήθελε ή ο. Κοτοπούλη νάν το παραστήσει, μα την παρακαλέσαμε νάν το παρέλθει αυτό το πατήρι, άφού άρκετά πρωτότυπα... και δη Άβερύφεια, δηλητήρια αναγκάστηκε να πιει γέτος.

ΣΤΟΥ ΝΟΥΜΑ

το γραφείο, δρόμος Ίπποκράτη 11, πουλιούνται τάνόλουθα βιβλία προς ΜΙΑ δραχμή το ένα, έξόν όσα είναι σημειωμένα με άλλες τιμές:

Γ. Ν. ΑΒΑΖΟΥ, «Η Ματιά».—ΧΑΡ. ΑΝΤΡΕΑΣΗ, «Ο Μέγ' Άλέξαντρος».—ΒΑΡΛΕΝΤΗ, «Άόξα και Ζωή».—ΗΛΙΑ Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗ, «Άμφης και Χλόη» του Δόγγου (μετάφρ.).—«Τίμονας ο Μισάνθρωπος» του Λουκιανού (μετάφρ. λ. 50).—«Ο Προσκυνητής».—ΡΗΓΑ ΓΚΟΛΦΗ, «Τὰ Τραγούδια του Άπρίλη» (δρ. 2).—ΕΙΡΗΝΗΣ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ, «Άπο τον Κόσμο του Σαλονισού».—ΑΡΓΥΡΗ ΕΦΤΑΛΙΩΤΗ, «Ίστορία της Ρωμιοσύνης».—ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΖΕΡΒΟΥ, «Κησιώτικα Τραγούδια».—Κ. ΘΕΟΤΟΚΗ, «Τὰ Γεωργικά του Βεργίλιου» (λ. 50).—ΙΔΑ, «Σαροβράκη» (δρ. 2).—ΔΑΝΔΛΗ ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ, Τραγούδια για μιὰ φωνή με πιάνο, και Μπαλάντες για πιάνο, το κομμάτι δρ. 1.—Θ. ΚΑΤΡΑΠΑΧΗ, «Τὰ Τραγούδια του Στρατιώτη» (λ. 10).—ΑΝΤΩΝΗ Κ. ΛΕΚΟΠΟΥΛΟΥ, «Τὸ Βισλί».—Γ. ΜΑΡΚΕΤΗ, «Ηλουτολογία».—Α. ΜΑΥΡΟΥΔΗ, «Μικρά Τραγούδια».—ΑΛΕΞΑΝΤΡΑΣ ΠΑΠΑΜΟΣΚΟΥ, «Άθρόπινος Μυχανισμός».—ΚΩΣΤΑ ΠΑΡΟΡΙΤΗ, «Στο Άλμπουρο» (δρ. 2).—ΚΩΣΤΑ Γ. ΠΑΣΑΓΙΑΝΝΗ, «Μοσκιές».—ΓΙΑΝΝΗ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗ, «Τὰ Ψαρά» (δρ. 2).—Ν. ΠΟΡΙΩΤΗ, «Σαλώμη» του Ο. Wilde (μετάφρ.).—ΣΤΕΦ. ΡΑΜΑ, «Τὰ Παλιά και τὰ Καινούργια».—ΖΗΣΙΜΟΥ ΣΙΔΕΡΗ, «Ο Αίας» του Σοφοκλή (μετάφρ.).—Σ. ΣΚΙΠΗ, «Η Μεγάλη Άδρα» (δρ. 2).—«Jugendlied».—Γ. ΣΚΑΙΡΟΥ, «Τὸ Κοινωνικό μας Ζήτημα» (λ. 50).—ΗΛΙΑ ΣΤΑΓΡΟΥ, «Ηλουτάρχου: Ηερ Παιδων Άγωγής» (μετάφρ.).—ΓΙΑΝΝΗ Κ. ΣΤΕΦΑΝΗ, «Μπουμπουκία».—Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ (δράματα): «Ζωντανό και Παθαμένο».—«Ο Άσωτος».—ΟΙ Άλυσίδες» (δρ. 2).—ΜΕΝΟΥ ΦΙΑΝΤΑ, «Άπο τους Θρόλους των Αίωνων».—Γραμματική της Ρωμαϊκής Γλώσσας (Α' έκδοση).—Ζ. ΦΥΤΙΑΗ, (δράματα): «Τὸ Έκθετο», «Δίχως Άκρογιάλι», «Χτισμένο στον Άμμο».—ΦΩΤΗ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗ, «Τὸ Γλωσσικό Ζήτημα».—ΠΑΝΤΕΛΗ ΧΟΡΝ (δράματα): «Οι Πετροχάρηδες», «Μελάχρα».

Για το έξωτερικό, λ. 25 παραπάνου ο κάθε τόμος.